

1 **Sekretariatet**

2 **Uttalelse om Ukraina**

3 **Ukraina uttalelse – fred og nedrustning**

4 Russlands invasjon av Ukraina den 24.februar 2022 innledet starten på en av de største
5 humanitære krisene i Europa siden Andre verdenskrig. Europa står igjen i krig. Over fem
6 millioner flyktninger har foreløpig blitt ønsket velkommen i andre europeiske land og
7 primært i nabolandene. Det kan komme langt flere. Antallet på intern flukt i Ukraina er
8 betydelig større. Reportasjene fra Ukraina viser store ødeleggelser, angrep på sivile og
9 undergraving av Folkeretten. Internasjonal fagbevegelse er splittet i spørsmålet om krigen
10 og den russiske invasjonen. Rammene for vår utenriks og sikkerhetspolitikk er endret. Det
11 vil ta lang tid å gjenoppbygge en god naborelasjon til Russland etter at krigen er over.

12 Russlands brutale angrepskrig i Ukraina er en fortsettelse av en langvarig konflikt, med
13 gjentatte forsøk på å kvele demokratisk utvikling og vestvending i Ukraina. Kombinert med
14 Putin-regimets forsøk på å så splid i europeiske demokratier, har det skapt en
15 bekymringsfull situasjon som kan bidra til å undergrave demokratiet i Europa. Krigen er en
16 smertelig påminnelse om hvor skjørt demokratiet er i møte med autoritære krefter og
17 hvordan økt ulikhet og konsentrasjon av makt øker risikoen for konflikter. Vi må mobilisere
18 tungt mot ulikhet og antidemokratiske krefter og kreve at norsk utenrikspolitikk støtter opp
19 om kampen for demokrati, menneskerettigheter og faglige rettigheter. Fagbevegelsen har
20 mange steder spilt rollen som megler og fredsbygger. Anstendig arbeid og sosial dialog er
21 viktig for konfliktforebygging. LO mener at et levedyktig demokrati er avhengig av bred
22 deltagelse fra store, medlemsbaserte organisasjoner. Fagbevegelsen er en slik
23 demokratibyggende kraft som sammen med andre frivillige organisasjoner er av stor
24 betydning for demokratiet. Å støtte opp under sivilsamfunnet må derfor være en sentral
25 oppgave.

26 LO fordømmer Putin-regimets invasjon i Ukraina på det sterkeste. Vi krever, som våre
27 internasjonale og europeiske allierte, tilbaketrekking og fredsforhandlinger. Putin-regimet
28 har satt freden, utviklingen og stabiliteten vi har oppnådd de siste 70 årene i Europa i fare.
29 Ringvirkningene av krigen har samtidig medført store prisøkninger på mat og energi som
30 igjen vil øke fattigdom, sult og ulikhet i hele verden og med det stor fare for sosial uro,
31 polarisering, nye konflikter og flyktningstrømmer. Finansieringen av kostnadene til de
32 ukrainske flyktningene i Norge må ikke gå utover våre forpliktelser og ambisjoner i forhold
33 til fred, internasjonalt samarbeid, rettferdig omstilling og solidaritet overfor land der
34 behovene nå etter krigen vil øke betydelig. LO krever at russisk fagbevegelse og andre tar
35 avstand fra invasjonen og jobber aktivt for dialog og fred.

36 LO oppfordrer den norske regjering og andre til å støtte de demokratiske kreftene internt i
37 Russland som risikerer livet ved å protestere mot krigen og regimet. Det er også viktig at vi
38 opprettholder kontakt med russisk sivilbefolkning så langt det er mulig for etter hvert å
39 kunne gjenoppta også et mer organisert samarbeid med staten Russland.

40 Krigen får store ringvirkninger her hjemme. Norske bedrifter berøres av sanksjonene
41 overfor Russland. Nord-norske arbeidsplasser står i fare. Vi opplever prisstigning på en
42 rekke områder. LO er opptatt av at dette ikke må øke ulikheten i Norge. Vi er glade for

43 regjeringens mobilisering og takker frivillige som bidrar til å sikre ukrainere hjelp. LO
44 oppfordrer alle til å strekke ut en støttende hånd til russere og ukrainere som bor og/eller
45 oppholder seg i Norge og ikke bærer ansvar for Putins krigshandlinger. Ukrainske
46 flyktninger må tas imot med åpne armer og samtidig raskt få kompetansevurdering og
47 hjelp ut i arbeid uten at dette undergraver våre sedvanlige krav til anstendig arbeid,
48 ryddige forhold og organisert arbeidsliv.

49 LO støtter et bredt sanksjonsregime for å legge press på Putin-regimets Russland og mener
50 disse primært må siktes inn mot eliten, oligarkene og regimet. Vi må så langt mulig unngå å
51 ramme sivilbefolkningen og de mest sårbare. Bærekraften i sanksjonsregimer er også
52 avhengig av at adressaten på sikt blir hardere rammet enn avsenderen.

53 Vi må gjennomgå og styrke det norske forsvaret og tilpasse oss en ny sikkerhetspolitisk
54 omverden. Vi mener Norge aktivt må støtte de svenske og finske søknadene om NATO-
55 medlemskap. Samtidig som vi styrker det norske forsvaret må vi jobbe for å oppnå
56 nedrustning og nye nedrustningsavtaler. Norge har tidligere stått i spissen for
57 banebrytende initiativer til nedrustning internasjonalt. Der bør ambisjonene fortsatt ligge.
58 LO ber regjeringen tilrettelegge for at vi fortsatt har et levende sivilsamfunn som er
59 engasjert i og mobiliserer til nedrustning. Krigen i Ukraina og Putins trusler om bruk av
60 atomvåpen er en påminnelse om hvor farlig det er å leve i en verden der noen mektige
61 stater insisterer på at deres sikkerhet må bygges på evne til masseødeleggelse. Atomvåpen
62 kan ikke skape stabilitet. De har blitt midler for utpressing og straffefrihet, øker spenninger
63 og hindrer løsninger på konflikter.

64 LO mener at Norge må arbeide aktivt for kjernefysisk nedrustning og reetablere det
65 humanitære initiativet Norge tok initiativ til for 10 år siden. Norge bør på NATO-toppmøtet i
66 juni foreslå at atomvåpenstatene i NATO viser vei ved å uttale vilje til å forhandle om
67 kjernefysisk nedrustning. Norge må foreslå å etablere ikke-førstebruk som doktrine, for å
68 redusere spenning og minske risikoen for at krigen i Ukraina eskalerer til bruk av
69 atomvåpen. LO mener at Norge, sammen med de andre nordiske landene, må arbeide for
70 at NATO integrerer FN-Traktaten som forbyr atomvåpen i alliansens nedrustningsstrategi,
71 samt undertegner og ratifiserer Traktaten.

72 Veien blir lang og bratt fram mot reell fred i Europa igjen etter krigen i Ukraina. Vi må
73 fortsatt jobbe for fred og deretter, sammen med resten av Europa, holde dørene åpne for
74 dialog og forsoning basert på klare krav til respekt for Folkeretten, demokrati og
75 menneskerettigheter. Kampene i Ukraina er samtidig en kamp for demokrati og folkestyre.
76 LO ber regjeringen styrke kampen mot ulikhet og innsatsen for beskyttelse av demokrati,
77 organisasjonsretten og rettferdig fordeling både i Europa og globalt.